

KARTA ZADANIA EDUKACYJNEGO

1. Tytuł zadania: Przyroda wybrzeży – poznaj, decyduj, chroń

2. Wnioskodawca:

Grupa Badawcza Ptaków Wodnych KULING, ul. Startowa 7A/13, 80-461 Gdańsk

3. Streszczenie projektu

Projekt ma odpowiadać na potrzebę świadomego korzystania ze środowiska wybrzeża (nadmorskich plaż) w naszym województwie. Nieprzemyślane działania osób odwiedzających siedliska nadmorskie skutkują ich niszczeniem ze szkodą dla przebywających tam zwierząt. Nasiloną antropopresja na obszary nadmorskie odzwierciedlona jest w zmniejszeniu liczby par lęgowych i sukcesu lęgowego ptaków wodno-błotnych gniazdujących na plażach, zagrożonych wyginięciem w Polsce. Przekłada się ona również na występowanie bardzo nielicznych miejsc, w których mogą w spokoju odpoczywać foki szare i pospolite, objęte w Polsce ochroną ścisłą. Niekontrolowane korzystanie z terenów nadmorskich dotyczy zarówno osób je zamieszkujących, jak i turystów. Działania te spowodowane są w dużej mierze brakiem głębokiej świadomości ekologicznej w odniesieniu do siedlisk i zwierząt wybrzeży, przeświadczeniem, że przyroda zawsze się odrodzi niezależnie od stopnia jej eksploatacji oraz stawianiem człowieka ponad środowiskiem. W niektórych przypadkach, nasiloną antropopresja na cenne siedliska nadmorskie spowodowana jest wręcz chęcią obcowania z przyrodą. Jednak także w takiej sytuacji wymagane jest zwiększenie świadomości ekologicznej osób zainteresowanych kontaktem z naturą oraz wyznaczenie obszarów, na których mogą oni z nią obcować oraz takich, które powinny zostać przeznaczone na rezerwuarium flory i fauny.

W trakcie prowadzenia zabiegów czynnej ochrony przyrody po zachodniej stronie rezerwatu „Mewia Łacha” w Gdańsku w latach 2007-2015, członkowie Stowarzyszenia KULING spotykali się często z nieprzychylnością okolicznych mieszkańców i turystów wobec ograniczania ruchu na terenach gniazdowania ptaków wodno-błotnych i odpoczynku fok. Natomiast wyłączenie fragmentów najcenniejszych lądowych siedlisk ptaków i fok z ruchu, okazało się najlepszą formą ich ochrony.

W związku z powyższym, za cel niniejszego projektu postawiono wzrost akceptacji lokalnej społeczności i turystów dla czynnej ochrony nadmorskich siedlisk ptaków wodno-błotnych oraz fok. Na cel ten mają się składać dwa cele szczegółowe, tj. zwiększenie świadomości ekologicznej społeczności lokalnych i turystów w zakresie potrzeby ochrony siedlisk ptaków wodno-błotnych i fok oraz wytypowanie, przy udziale społeczności lokalnych, fragmentów cennych lądowych siedlisk tych zwierząt, które w przyszłości zostałyby wyłączone z ruchu, po uzyskaniu zgody tych społeczności. Zgoda ma wynikać ze wzrostu atrakcyjności turystycznej tak chronionych plaż, na których powstaną platformy i

ścieżki edukacyjne oraz będą gniazdować rzadkie ptaki i odpoczywać foki. Cele te mają zostać osiągnięte dzięki przeprowadzeniu kampanii informacyjno-edukacyjnej. W ramach kampanii mają zostać podjęte: kanalizacja ruchu turystycznego na wschodnim fragmencie rezerwatu „Mewia Łacha” w Mikoszewie, edukacja ekologiczna na stoiskach III Pikniku „Wyspa Przyrodników” oraz dialog ze społecznościami lokalnymi, korzystającymi z obszarów nadmorskich województwa pomorskiego cennych dla ptaków i fok.

Kanalizacja ruchu osób odwiedzających rezerwat „Mewia Łacha” ma służyć jako przykład, dla członków społeczności lokalnych i turystów, jak wielki wpływ na poprawę liczebności ptaków i ssaków wodnych na danym terenie, ma wyłączenie nawet jego niewielkich fragmentów z ruchu. Ponadto osoby pilnujące przestrzegania ograniczeń w ruchu na terenie rezerwatu, będą informować i edukować odwiedzające go osoby.

By w miłej atmosferze przybliżyć członkom społeczności lokalnych i turystom, odwiedzającym Gdańsk i jego okolice, piękno przyrody nadmorskiej oraz potrzebę i wyniki jej czynnej ochrony, zorganizowana zostanie edukacyjna akcja plenerowa - III Piknik „Wyspa Przyrodników”. W formie gier, zabaw i aktywnego odpoczynku pod sztuczną wydumą, na terenie Stacji Biologicznej Uniwersytetu Gdańskiego, uczestnicy Pikniku będą mogli lepiej zaznajomić się z cennymi gatunkami ptaków i fok, zamieszkującymi nasze wybrzeże, poznać ich siedliska i zrozumieć dlaczego ich ochrona jest ważna również dla dobra lokalnych mieszkańców i turystów.

Natomiast na spotkaniach z członkami społeczności lokalnych przedstawione mają im zostać walory przyrodnicze okolicy, którą zamieszkują, powody (w tym ekonomiczne), dla których warto chronić przyrodę na tych obszarach oraz podjęty ma zostać z nimi dialog na temat wyłączenia wybranych fragmentów siedlisk z ruchu. Spotkania te mają się przyczynić do zwiększenia liczby lokalizacji czynnie chronionych siedlisk ptaków wodno-błotnych i fok, przy zgodzie i współpracy ze strony lokalnych społeczności. Dlatego też spotkania z mieszkańcami mają się odbyć nie tylko na terenie Wyspy Sobieszewskiej lub Mikoszewa, ale również w dwóch nowych, cennych dla ptaków i fok lokalizacjach: w okolicy fragmentu wybrzeża pomiędzy miejscowościami Poddąbie i Orzechowo oraz Osetnik i Lubiato. Miejsca te zostały wytypowane jako potencjalnie ważne miejsca lęgów siewczek obrożnych i możliwe do wykorzystania plaże przez odpoczywające foki.

Działania te mają się wspólnie przyczynić do osiągnięcia celu głównego projektu, tzn. pogłębić świadomość ekologiczną osób korzystających z obszarów nadmorskich, by doprowadzić do uzyskania ich zgody na przeznaczanie fragmentów tych obszarów dla ptaków wodno-błotnych i fok, tak by nie niepokojone mogły na nich odpoczywać, żerować i przystępować do rozrodu.

4. Zasięg administracyjny projektu (powiaty/gminy, na których projekt będzie realizowany):

Projekt będzie swoim zasięgiem obejmował powiaty nadmorskie województwa pomorskiego. Realizacja działań projektu ma być przeprowadzana w powiatach słupskim, wejherowskim, powiecie m. Gdańsk i nowodworskim. Planowana do realizacji w projekcie kanalizacja ruchu turystycznego ma być prowadzona na fragmencie rezerwatu „Mewia Łacha” położonym w powiecie nowodworskim (Mikoszewie). Edukacyjna akcja plenerowa III Piknik „Wyspa Przyrodników” ma się odbyć na terenie Stacji Biologicznej Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego na Wyspie Sobieszewskiej w Gdańsku. Natomiast spotkania z członkami społeczności lokalnych mają się odbyć w trzech lokalizacjach, w okolicy odcinka wybrzeża pomiędzy miejscowościami: Poddąbie i Orzechowo, Osetnik i Lubiato oraz Gdańsk Górki Wschodnie i Mikoszewo.

5. Opis zdiagnozowanego problemu, który wymaga podjęcia działań z zakresu edukacji ekologicznej:

Potrzeba realizacji niniejszego projektu wynika z obserwowanej, m.in. przez organizacje chroniące środowisko, nasilającej się antropopresji na tereny nadmorskie. Przejawia się ona m.in. zajmowaniem kolejnych obszarów wybrzeża pod infrastrukturę turystyczną, miejsca uprawiania sportów wodnych, plażowania, odbywania spacerów, w tym spacerów z psami, jazdę rowerami, konno lub quadami oraz intensyfikacją tych działań na już zagospodarowanych obszarach wybrzeża. Nieustający rozwój turystyki i powszechne ignorowanie istniejących zakazów powoduje coroczne niszczenie zdecydowanej większości lęgów ptaków, zlokalizowanych na plażach i piaszczystych łąkach nad Zatoką Gdańską, a zapewne i na innych fragmentach wybrzeża. Diagnoza obecnego stanu pochodzi z doświadczeń z prac nad przygotowaniem planów ochrony: rezerwatów „Mechelińskie Łąki”, „Ptasi Raj” i „Mewia Łacha” oraz obszarów Natura 2000: PLB220004 Ujście Wisły, PLB 220005 Zatoka Pucka i PLB280010 Zalew Wiślany, w które to prace zaangażowani byli członkowie Stowarzyszenia KULING. Informacje na temat takiego stanu rzeczy można zaczerpnąć także z prac naukowych, m.in. inwentaryzacji lęgów siewczek obrożnych, mew i rybitw na terenach województw pomorskiego i zachodniopomorskiego. Przykład stanowi tu nasilona antropopresja na rezerwat „Mewia Łacha” w Gdańsku, szczególnie cennego miejsca odpoczynku, żerowania i lęgu rzadkich ptaków wodno-błotnych oraz odpoczynku i żerowania fok szarych, i pospolitych. W rezerwacie (poza odgrodzonym i pilnowanym cyplem) codziennie pojawia się od kilkudziesięciu do kilkuset turystów. Najwięcej osób odwiedza ten teren w weekendy i święta.

Nieprzemyślane działania osób odwiedzających plaże skutkują ich niszczeniem. Powodują także płoszenie ptaków wodno-błotnych i fok, a w niektórych przypadkach są przyczyną zabijania ptaków przez psy lub koty. Potęguje to też wzrost presji drapieżniczej na ptaki wodne, które zagrożone są ze strony zwiększającej się populacji lisów i norki amerykańskiej. Wszystkie te zjawiska odzwierciedlone są w zmniejszonej, w stosunku do lat uprzednich, liczbie par lęgowych i sukcesie lęgowym siewczki obrożnej, rybitwy białoczelnej, rybitwy rzecznej i ohara. Przyczyniają się one również do istnienia w Polsce zaledwie jednej kolonii lęgowej rybitwy czubatej, której sukces lęgowy ulega znacznym wahaniom oraz jednego miejsca większej koncentracji foki pospolitej i szarej, w którym ssaki te jednak nie przystępują regularnie do rozrodu. Problemu tego nie rozwiązuje także objęcie poszczególnych obszarów ochroną prawną w randze rezerwatu przyrody, o czym świadczy obserwowana utrata siedlisk ptaków na tych obszarach. Przemawia za tym także zanik kolonii lęgowej rybitwy białoczelnej w rezerwacie „Ptasi Raj”, która przestała istnieć z powodu nasilonej antropopresji oraz wyginięcie lęgowej populacji biegusa zmiennego na polskim wybrzeżu czy mocne ograniczenie potencjalnych miejsc do gniazdowania innych gatunków ptaków wodnych (siewkowate, rybitwy i blaszkodziobe).

Niekontrolowane korzystanie z terenów nadmorskich dotyczy zarówno osób je zamieszkujących, jak i odwiedzających je turystów. Działania te spowodowane są w dużej mierze brakiem głębokiej świadomości ekologicznej w odniesieniu do siedlisk i zwierząt wybrzeży, przeświadczeniem, że przyroda zawsze się odrodzi niezależnie od stopnia jej eksploatacji oraz stawianiem człowieka ponad środowiskiem. W niektórych przypadkach, nasilona antropopresja na cenne siedliska nadmorskie spowodowana jest chęcią obcowania z przyrodą. Jednak także w takiej sytuacji wymagane jest zwiększenie świadomości ekologicznej osób zainteresowanych kontaktem z naturą oraz wyznaczenie obszarów, na których mogą oni z nią obcować oraz takich, które powinny zostać przeznaczone na rezerwuary flory i fauny. Wynika z tego potrzeba spełniania przez tereny nadmorskie zarówno funkcji w gospodarce człowieka, jak również funkcji edukacyjnej i siedliskowej dla zagrożonych gatunków ptaków wodno-błotnych i ssaków morskich.

6. Cele realizacji projektu:

6.1. Cel główny:

Wzrost akceptacji lokalnej społeczności i turystów dla czynnej ochrony nadmorskich siedlisk ptaków wodno-błotnych oraz fok.

6.2. Cele szczegółowe:

a) Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczności lokalnych i turystów, korzystających ze środowiska pasa wybrzeży, w zakresie potrzeby ochrony lądowych siedlisk ptaków wodno-błotnych i fok.

b) Wytypowanie, przy udziale społeczności lokalnych, fragmentów cennych lądowych siedlisk ptaków wodno-błotnych i fok oraz doprowadzenie do wyrażenia zgody tych społeczności na wyłączenie wytypowanych obszarów z ruchu.

7. Adresaci projektu (wymienić grupy docelowe bezpośrednio i pośrednie):

Bezpośrednimi adresatami projektu są społeczności lokalne i turyści, korzystający ze środowiska pasa wybrzeży, którzy wezmą udział w spotkaniach dotyczących wytypowania do wygrodenia fragmentów siedlisk zwierząt nadmorskich, wezmą udział w III Pikniku „Wyspa Przyrodników” lub odwiedzą rezerwat „Mewia Łacha” w okresie od 15. kwietnia do 15. sierpnia 2016 roku. Bezpośrednimi adresatami projektu mają być przede wszystkim osoby, które zamieszkują obszar nadmorski morza Bałtyckiego w okolicy miejscowości Poddąbie i Orzechowo, Osetnik i Lubiatowo, na terenie Wyspy Sobieszewskiej, jak również w miejscowości Mikoszewo lub jej okolicy. Bezpośrednimi adresatami projektu mają być także osoby, które posiadają w tych lokalizacjach infrastrukturę turystyczną, wykonują pracę zarobkową lub odwiedzają je w celach turystycznych.

Adresatami pośrednimi projektu będą osoby, które nie wezmą udziału w jego działaniach, lecz dowiedzą się o jego realizacji i głośnym w nim przesłaniu w trakcie jego promocji, przebiegu lub po zakończeniu okresu jego realizacji. Będą to osoby ze środowisk lokalnych (część mieszkańców i osób pracujących na tym obszarze, pracowników władz samorządowych, leśników oraz funkcjonariusze policji, straży granicznej i Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego), poinformowane o możliwości wzięcia udziału w spotkaniach z realizatorem projektu, w III Pikniku „Wyspa Przyrodników”, zamieszkujące lub przebywające w okolicy rezerwatu „Mewia Łacha” (Gdańsk, Mikoszewo, Drewnica i przyległe miejscowości) oraz czerpiące wiedzę nt. przesłania projektu od osób w niego zaangażowanych, z mediów, ze strony internetowej realizatora projektu lub profilu Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej na portalu Facebook. Adresatami pośrednimi projektu będą także osoby, które otrzymają pocztówkę edukacyjną z rezerwatu „Mewia Łacha” od swojej rodziny lub znajomych, którym została ona wręczona podczas ich pobytu w rezerwacie.

8. Metody realizacji zadania:

Cele, założone w projekcie, mają zostać zrealizowane poprzez przeprowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej dotyczącej środowiska i jego ochrony.

Pierwszy z ww. celi szczegółowych, tj. *„Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczności lokalnych i turystów, korzystających ze środowiska pasa wybrzeży, w zakresie potrzeby ochrony lądowych siedlisk ptaków wodno-błotnych i fok.”*, planuje się osiągnąć poprzez:

- organizowanie spotkań z przedstawicielami społeczności lokalnych miejscowości nadmorskich, na których przedstawiana im będzie szczególna wartość obszarów, na których żyją obok „dzikich sąsiadów”, tj. ptaków wodno-błotnych i fok (spotkania stanowiące część spotkań konsultacyjnych, wskazanych przy metodach realizacji drugiego celu szczegółowego);
- kanalizacja ruchu turystycznego we fragmencie rezerwatu „Mewia Łacha” w Mikoszewie, szczególnie cennego w okresie lęgowym i polęgowym dla ptaków wodno-błotnych oraz dla fok, wraz z informowaniem odwiedzających go przedstawicieli społeczności lokalnych i turystów o powodach takich działań;
- edukowanie ekologiczne przedstawicieli społeczności lokalnych i turystów na stoiskach stowarzyszenia Grupa Badawcza Ptaków Wodnych KULING podczas III Pikniku „Wyspa Przyrodników” w Stacji Biologicznej Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku.

Drugi z ww. celi szczegółowych, tj. *„Wytypowanie, przy udziale społeczności lokalnych, fragmentów cennych lądowych siedlisk ptaków wodno-błotnych i fok oraz doprowadzenie do wyrażenia zgody tych społeczności na wyłączenie wytypowanych obszarów z ruchu.”*, planuje się osiągnąć poprzez:

- organizowanie spotkań z mieszkańcami obszarów nadmorskich województwa pomorskiego w celu wytypowania wraz z nimi fragmentów tych obszarów, na których wyłączenie z ruchu wyraziłoby oni zgodę; spotkania będą się odbywały z udziałem osób specjalizujących się w prowadzeniu konsultacji społecznych; na wstępnych etapach tych konsultacji uczestnikom spotkania przedstawione zostaną powody zaistnienia takiej potrzeby oraz omówiona zostanie wartość przyrodnicza obszarów, które osoby te zamieszkują.

Działania te mają się wspólnie przyczynić do osiągnięcia celu głównego projektu, tzn. pogłębić świadomość ekologiczną osób korzystających z obszarów nadmorskich w celu doprowadzenia do uzyskania ich zgody na przeznaczanie fragmentów tych obszarów dla ptaków wodno-błotnych i fok, tak by nie niepokojone mogły na nich odpoczywać, żerować i przystępować do rozrodu.

9. Etapy realizacji projektu – harmonogram realizacji zadania:

- a) Od kwietnia do listopada 2016 r. - informowanie członków społeczności lokalnych i turystów o realizacji projektu i jego planowanych działaniach

Działania projektu będą promowane na stronie internetowej Wnioskodawcy (www.kuling.org.pl), jego profilu na portalu społecznościowym Facebook (FB) oraz na stronach internetowych lub profilach FB zaprzyjaźnionych organizacji, firm i osób (np. Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku, firma Arborea Marlena Typiak, Ptasia Strefa). Członkowie społeczności lokalnych oraz turyści, korzystający z obszarów nadmorskich, będą zachęceni do pogłębienia swojej wiedzy, wrażliwości i świadomości ekologicznej w zakresie koegzystowania z ptakami i ssakami wodnymi oraz zapraszani do udziału w III Pikniku „Wyspa Przyrodników” w Gdańsku.

Utworzone i wywieszone zostaną plakaty promujące III Piknik „Wyspa Przyrodników”, który Stowarzyszenie KULING współorganizowało już w dwóch ostatnich latach wraz ze Stacją Biologiczną Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego (UG). Plakaty będą eksponowane na terenie Wyspy Sobieszewskiej i w jej okolicy (przestrzeń publiczna, instytucje kultury takie jak Dom Kultury Wyspa Skarbów i biblioteka, Stacja Biologiczna UG, Stacja Ornitologiczna MiIZ PAN, hotele, pensjonaty, sklepy, szkoły), na stronie internetowej i profilu Facebook Wnioskodawcy, Partnerów oraz zaprzyjaźnionych organizacji, firm i osób oraz poprzez mailing. Plakaty, promujące III Piknik „Wyspa Przyrodników” zostaną także dostarczone do punktów informacji turystycznej w Gdańsku. O pomoc w promocji akcji wśród mieszkańców i turystów (np. poprzez wywieszenie plakatów informacyjnych) zostaną zaproszeni Partnerzy Stowarzyszenia KULING w ramach Programu Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej, szkoły z Wyspy Sobieszewskiej, Dom Kultury Wyspa Skarbów, biblioteka w Sobieszewie, Rada Dzielnicy, hotele i pensjonaty, sklepy.

Utworzone i wywieszone zostaną także plakaty zapraszające członków społeczności lokalnych do wzięcia udziału w spotkaniach konsultacyjnych nt. wartości i potrzeby ochrony cennych siedlisk lądowych ptaków wodno-błotnych i fok. Plakaty te zostaną wywieszone w miejscach przebywania członków społeczności lokalnej, tj. w przestrzeni publicznej w miejscowościach odbywania się spotkań, w instytucjach kultury, szkołach i sklepach.

- b) Od 15 kwietnia do 15 sierpnia 2016 r. - kanalizacja ruchu turystycznego na fragmencie rezerwatu „Mewia Łacha”

Zgodnie z działaniami stowarzyszenia KULING w latach ubiegłych (od 2007 r.), w okresie odbywania lęgów przez rzadkie ptaki wodno-błotne, przede wszystkim rybitwę czubatą, białoczelną i siewczkę obrożną, na fragmencie rezerwatu „Mewia Łacha” ruch osób odwiedzających go zostanie skanalizowany. Stosowania się osób odwiedzających rezerwat do ograniczeń w przemieszczaniu się po jego powierzchni pilnować będą osoby specjalnie do tego zatrudnione w ramach projektu. Osoby pilnujące zasad poruszania się po rezerwacie będą jednocześnie pokazywać przez lunetę chronioną kolonię ptaków i informować odwiedzające rezerwat osoby o znaczeniu tego miejsca dla życia i rozrodu zagrożonych gatunków ptaków i ssaków wodnych. Ważnym zadaniem będzie niedopuszczenie do wchodzenia na teren kolonii rybitw na tzw. „Ptasiej Łasze”, która od 2015 r. połączona jest z lądem przez wschodnią kierownicę Ujścia Wisły. Wiedza i świadomość ekologiczna osób odwiedzających rezerwat, będzie ponadto pogłębiana dzięki dwóm tablicom edukacyjnym, informacjom, zdjęciom i rysunkom, zawartym w ulotkach i na pocztówkach z rezerwatu. W ramach projektu planuje się wydruk 7000 takich pocztówek, zwiększających chęć poznania i pomocy ptakom wodno-błotnym i fokom.

Zostanie rozdanych także 3500 ulotek o tej tematyce, które Stowarzyszenie KULING zapewni jako wkład niepieniężny do projektu.

W związku z przedstawianiem bardzo wysokiej wartości siedlisk na tym fragmencie rezerwatu „Mewia Łacha” dla zagrożonych ptaków wodno-błotnych i fok, obszar ten ma stanowić przykład, dla członków społeczności lokalnych i turystów, jak wielki wpływ na poprawę liczebności ptaków i ssaków wodnych na danym terenie, ma wyłączenie nawet niewielkich jego fragmentów z ruchu. W sezonie lęgowym i połęgowym łachy w rezerwacie są miejscem bezpiecznego odpoczynku tysięcy ptaków różnych gatunków i powiększającego się z roku na rok stada fok szarych (do 205 osobników w 2015 roku). Na wygradzonym fragmencie rezerwatu „Mewia Łacha” znajduje się jedyna w Polsce kolonia lęgowa rybitwy czubatej (500-630 par), gatunku ptaka wymienionego w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (tom Kręgowce, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa 2001) i na Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2002) z kategorią zagrożenia CR, Critically Endangered, gatunek skrajnie zagrożony. W 2015 roku 500 par rybitw czubatych gnieźdzących się w tej kolonii stanowiło ok. 20 % całej bałtyckiej populacji lęgowej tego gatunku. Na obszarze tym lęgi odbywa także 200-250 par rybitw białoczelnych (kategoria zagrożenia NT – gatunek niższego ryzyka, ale bliski zagrożenia). Jest to największa kolonia lęgowa tego gatunku w Polsce, skupiająca znaczną część krajowej populacji. Rezerwat „Mewia Łacha” stanowi także jedno z nielicznych miejsc na naszym wybrzeżu, gdzie z powodzeniem wyprowadzają lęgi sieweczki obrożne (aż 11 par w 2014 r.). Ptaki te są zagrożone wyginięciem i znajdują się na Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce z kategorią zagrożenia VU (gatunek wysokiego ryzyka, narażony na wyginięcie). Zarówno rybitwa czubata, r. białoczelna, jak i sieweczka obrożna są przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 PLB220004 Ujście Wisły. Przedmiotami ochrony tego obszaru są również gniazdujące tam, objęte w Polsce ochroną całkowitą, rybitwa rzeczna (ok. 300 par), nurogęś (2-8 samic z młodymi) i ohar (aż 1-3 par), a swoje gniazda zakładał także ostrzygojad. Ostatni z tych gatunków jest na tyle rzadki w Polsce (kategoria zagrożenia VU), że jego pojedyncze pary lęgowe stanowią nawet do 5-10 % krajowej populacji. Obszar ten stanowi również miejsce odpoczynku najliczniejszej w Polsce grupy fok szarych i pospolitych (kategoria zagrożenia EN dla foki szarej – gatunek bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożony; przedmiot ochrony obszaru PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły).

Obserwowany w ostatnich latach spadek liczby interwencji osób pilnujących wydzielonego fragmentu rezerwatu i informujących o potrzebie takich działań potwierdza efektywność jego czynnej ochrony. Taka forma działań ochronnych w rezerwacie „Mewia Łacha” jest najskuteczniejsza dla zachowania miejsc gniazdowania rzadkich, zagrożonych wyginięciem w Polsce ptaków wodnych oraz miejsc odpoczynku największej w Polsce grupy fok. Dlatego też wyżej opisanej czynnej formy ochrony na tym obszarze nie można zaniechać. Szczególnie palącym problemem stało się to po tym, jak wyspa z kolonią ptaków połączyła się z lądem w wyniku prowadzonych prac hydrotechnicznych – kolonia została zniszczona w wyniku wejścia na wyspę drapieźników lądowych.

- c) Koniec lipca lub początek sierpnia 2016 r. - współorganizacja i stoiska edukacyjne na III Pikniku „Wyspa Przyrodników” w Gdańsku

Pogłębianie świadomości ekologicznej adresatów projektu ma się odbywać także w trakcie atrakcyjnej akcji plenerowej „Wyspa Przyrodników”. Piknik „Wyspa Przyrodników” ma w roku 2016 zostać zorganizowany po raz trzeci (ubiegłe edycje w roku 2014 i 2015). Wydarzenie to zyskuje na popularności. W pierwszej edycji Pikniku wzięło w nim udział ok. 250 osób, a w drugiej ponad 500 osób. Uczestnikami Pikniku byli członkowie społeczności lokalnych – rodziny zamieszkujące w pobliżu miejsca organizacji Pikniku, tj. głównie Wyspę Sobieszewską, inne rejonu Trójmiasta, Wiślinkę, Bogatkę, Mikoszewo i

Drewnicę oraz turyści, którzy odwiedzili Piknik podczas swojego pobytu na Wyspie Sobieszewskiej lub przyjechali na miejsce organizacji Pikniku specjalnie. Piknik „Wyspa Przyrodników” w roku 2016 będzie się odbywał, tak jak w latach uprzednich, na terenie Stacji Biologicznej Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego. Stowarzyszenie KULING w 2014 i 2015 roku było współorganizatorem Pikniku wraz ze Stacją Biologiczną UG oraz przeprowadzało edukację ekologiczną w jego ramach.

Podczas trzeciej edycji Pikniku planuje się przeprowadzić, dla osiągnięcia celi niniejszego projektu, edukację ekologiczną w zakresie potrzeby ochrony zagrożonych ptaków wodno-błotnych i fok oraz siedlisk tych zwierząt. Szczególny nacisk ma zostać położony na potrzebę ochrony cennych obszarów oraz ptaków i ssaków wodnych na Wyspie Sobieszewskiej (rezerwat „Mewia Łacha” i „Ptasi Raj”, obszar Natura 2000 PLB220004 Ujście Wisły), czyli w bliskim sąsiedztwie miejsca odbywania się Pikniku. Zaprezentowane zostaną przy tym m.in. dane nt. sukcesu lęgowego rzadkich ptaków wodno-błotnych w związku z czynną ochroną miejsc ich gniazdowania w rezerwacie „Mewia Łacha”.

Wiedza możliwa do zdobycia na stoiskach Stowarzyszenia KULING ma być przekazywana w sposób atrakcyjny dla odbiorców w różnym wieku (gry, konkursy, układanki, kolorowe plansze, zdjęcia, krzyżówki, wiedza ekspercka). Miła, rodzinna atmosfera akcji edukacyjnej będzie sprzyjała spędzeniu kilku godzin na terenie ogrodu Stacji Biologicznej i wspólnemu piknikowaniu u podnóża sztucznej wydmy, zwiększając efekt edukacyjny i pozytywnie nastawiając uczestników Pikniku do potrzeby czynnej ochrony przyrody. Podczas Pikniku osoby biorące w nim udział, będą zapraszane do uczestniczenia w spotkaniach na temat zgodnego współegzystowania ludzi i dzikich zwierząt na wybrzeżu Bałtyku woj. pomorskiego (pkt. 9.d).

- d) Od września do listopada 2016 r. - przeprowadzenie spotkań z członkami społeczności lokalnych, podczas których przedstawiona zostanie im szczególna przyrodnicza wartość obszarów, na których żyją oraz wytypowane wraz z nimi zostaną lokalizacje fragmentów siedlisk ptaków wodno-błotnych i fok, na których wyłączenie z ruchu wyraziliby oni zgodę

W trakcie przeprowadzania zabiegów ochronnych w rezerwacie „Mewia Łacha” w Gdańsku, członkowie Stowarzyszenia KULING spotykali się często z nieprzychylnością okolicznych mieszkańców i turystów wobec ograniczania ruchu na terenach gniazdowania ptaków wodno-błotnych i odpoczynku fok. Natomiast wyłączenie fragmentów najcenniejszych lądowych siedlisk ptaków i fok z ruchu, jest najlepszą formą ich ochrony. By taka ochrona była możliwa, konieczne jest zyskanie przychylności osób korzystających z tych terenów. Niestety wiele osób nie chce się dzielić plażą z dziką przyrodą i wyrażają kategoryczny sprzeciw wobec tego rodzaju zabiegów ochronnych. Dlatego tak ważne jest pogłębienie świadomości ekologicznej turystów i okolicznych mieszkańców terenów cennych przyrodniczo dla zagrożonych ptaków i ssaków wodnych. W procesie tej edukacji ważni są zwłaszcza członkowie lokalnych społeczności z racji ich całorocznego przebywania w pobliżu wygrodzonych terenów. W związku z tym zorganizowanie spotkań konsultacyjnych z członkami społeczności lokalnych ma poszerzyć ich świadomość ekologiczną w zakresie współegzystowania z ich „dzikimi sąsiadami”, zyskać ich przychylność wobec ochrony siedlisk tych zwierząt oraz zgodę na wyłączenie fragmentów najcenniejszych siedlisk z ruchu. Na spotkaniach poruszona zostanie także kwestia korzyści, dla społeczności lokalnych, wynikających z ochrony przyrody (wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru dzięki powstającej infrastrukturze i zasiedleniu obszaru przez rzadkie zwierzęta). Dzięki przeprowadzeniu tego typu spotkań członkowie społeczności lokalnych będą również mogli mieć wpływ na wytypowanie lokalizacji obszarów, które mają w przyszłości ulec zamknięciu. Z doświadczenia Wnioskodawcy wynika, że przebieg takich spotkań może być burzliwy. Dlatego też w celu osiągnięcia porozumienia i założonych celów środowiskowych, na spotkaniach ma być obecny ekspert ds. konsultacji społecznych,

przedstawiciel specjalizującej się w tego typu procesach organizacji, Pracowni Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”.

Uzyskanie zgody lokalnej społeczności na wyłączenie fragmentów plaż z ruchu jest najtrudniejszym zadaniem w całym procesie ochrony fragmentów siedlisk ptaków wodno-błotnych i fok. Po osiągnięciu porozumienia ze społecznościami lokalnymi i wspólnym wytypowaniu lokalizacji ww. fragmentów, Stowarzyszenie KULING zamierza uzyskać środki na wyгородzenie i pilnowanie tych siedlisk oraz informowanie o przyczynach takiej potrzeby. Dodatkowo powstanie infrastruktura turystyczna (ścieżki, platformy widokowe, tunele obserwacyjne), która będzie pozwalać na pokazywanie efektów ochrony, wszystkim zainteresowanym, w sposób bezpieczny i skanalizowany. Działania takie mają doprowadzić do zachowania większej powierzchni cennych lądowych siedlisk ptaków wodno-błotnych i fok, niż tylko fragment rezerwatu „Mewia Łacha” i „Ptasi Raj”, by w konsekwencji przyczynić się do zwiększenia sukcesu rozrodczego i liczebności tych zwierząt w naszym kraju. W związku z tym spotkania te mają się odbyć w trzech lokalizacjach, w okolicy odcinka wybrzeża pomiędzy miejscowościami Poddąbie i Orzechowo, Osetnik i Lubiатовo oraz Gdańsk Górki Wschodnie i Mikoszewo.

- e) Od kwietnia do listopada 2016 r. – utworzenie filmu nt. czynnej ochrony ptaków wodno-błotnych i fok w rezerwacie "Mewia Łacha"

W filmie tym przedstawione zostanie znaczenie plaży i łąk w rezerwacie „Mewia Łacha” dla ptaków wodno-błotnych i fok, zagrożenia dla tych zwierząt oraz sposoby pomocy im. Film ma za zadanie przekonać członków społeczności lokalnych i turystów, korzystających z przyrody rezerwatu "Mewia Łacha", jak i innych miejsc cennych dla ptaków i fok, o potrzebie podejmowania czynnej ochrony miejsc rozrodu i odpoczynku tych zwierząt. Przyczyni się on również do promocji efektów niniejszego projektu. Film zostanie sporządzony na podstawie nagrań video i zdjęć w rezerwacie "Mewia Łacha" podczas realizacji projektu oraz w mniejszej mierze na podstawie materiałów archiwalnych Stowarzyszenia KULING. Długość filmu będzie wynosić ok.10-15 minut. Film będzie udostępniony na stronie internetowej Stowarzyszenia KULING i promowany na portalu Facebook (profil Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej, Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej, Arborea, Ptasia Strefa).

- f) Od grudnia 2016 r. do lutego 2017 r. (w zależności od wymogów WFOŚiGW w Gdańsku) - ewaluacja i rozliczenie projektu

- g) Od sierpnia 2016 r. - promocja uzyskanych efektów projektu

10. Wskaźniki realizacji zadania (wymienić wymierne efekty i produkty projektu – np. liczba odbiorców, liczba audycji i czas ich trwania, nakład artykułów, liczba godzin planowanego szkolenia itp.):

Dla poszczególnych etapów realizacji zadania planuje się osiągnąć następujące wskaźniki:

- informowanie członków społeczności lokalnych i turystów o realizacji projektu i jego planowanych działaniach

Wydrukowanych zostanie 100 plakatów formatu A4 zapraszających do udziału w III Pikniku „Wyspa Przyrodników” i 100 plakatów formatu A4 zapraszających do udziału w spotkaniu członków lokalnych społeczności z przyrodnikami ze Stowarzyszenia KULING.

O realizacji i planowanych działaniach projektu dowie się szacunkowo aż do 50-70 tysięcy osób poprzez stronę internetową Wnioskodawcy i zaprzyjaźnionych organizacji

(przede wszystkim www.kuling.org.pl, www.kierunekbaltyk.pl) oraz 3700 osób przez zamieszczanie informacji na portalu Facebook (profile Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej, Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku, Arborea, Ptasia Strefa i inne)

- kanalizacja ruchu turystycznego na fragmencie rezerwatu „Mewia Łacha”

Kampania edukacyjno-informacyjnej, połączona z pilnowaniem fragmentu rezerwatu „Mewia Łacha”, będzie trwała 123 dni, od 15 kwietnia do 15 sierpnia 2016 r. W jej trakcie zostanie wyedukowanych i poinformowanych, o potrzebie pilnowania miejsc lęgowych ptaków i miejsc odpoczynku fok, szacunkowo ok. 5000 osób (16 dni weekendowych i 3 dni świąteczne razy 100 osób, pozostałe 104 dni razy 30 osób).

Podczas kampanii osobom odwiedzającym rezerwat „Mewia Łacha” rozdanych zostanie 3500 szt. ulotek i 7000 szt. pocztówek z informacją nt. szczególnej wartości przyrodniczej rezerwatu „Mewia Łacha” oraz potrzeby ochrony ptaków wodno-błotnych i fok na tym terenie. Wysyłka pocztówek przez osoby, które odwiedziły rezerwat, zwiększy liczbę adresatów pośrednich projektu o nawet 7000 osób lub rodzin.

- współorganizacja i stoiska edukacyjne na III Pikniku „Wyspa Przyrodników” w Gdańsku

Podczas III Pikniku „Wyspa Przyrodników” planuje się wyedukować minimum 500 osób, zgodnie z frekwencją w Pikniku odnotowaną w roku uprzednim. Na stoiskach Stowarzyszenia KULING uczestników Pikniku edukować będzie 8 osób, zatrudnionych w ramach projektu.

- przeprowadzenie spotkań z członkami społeczności lokalnych, podczas których przedstawiona zostanie im szczególna przyrodnicza wartość obszarów, na których żyją oraz wytypowane wraz z nimi zostaną lokalizacje fragmentów siedlisk ptaków wodno-błotnych i fok, na których wyłączenie z ruchu wyraziłoby oni zgodę

W ramach projektu planuje się przeprowadzić 6 spotkań z członkami społeczności lokalnych, z udziałem przyrodników ze Stowarzyszenia KULING i ekspertów ds. konsultacji społecznych z Pracowni Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”. Spotkania te mają się odbyć w trzech lokalizacjach. Szacuje się, że w spotkaniach weźmie łącznie udział ok. 50 członków społeczności lokalnych.

- film nt. czynnej ochrony ptaków wodno-błotnych i fok w rezerwacie "Mewia Łacha”

Dzięki umieszczeniu filmu na stronie internetowej Stowarzyszenia KULING (50-70 tys. wyświetleń rocznie) i promowaniu go na portalu Facebook (profile Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej, Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej, Arborea, Ptasia Strefa), może go obejrzeć nawet 50-70 tys. osób rocznie. Film, ze względu na formę przekazu, jest chętniej odbierany niż tekst i trafia do większej liczby osób.

- promocja uzyskanych efektów projektu
- Dzięki promocji uzyskanych efektów projektu o jego realizacji i osiągniętych w nim efektach oraz wypracowanych porozumieniach na rzecz ochrony przyrody wybrzeży będzie się dowiadywać szacunkowo 4000 osób rocznie, przez następnych kilka lat, podczas akcji plenerowych, w których uczestniczy KULING oraz ok. 3700 osób jednorazowo poprzez portal Facebook (profil Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej, Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku, Arborea, Ptasia Strefa i inne). Do promocji uzyskanych efektów projektu przyczyni się także utworzenie filmu nt. czynnej ochrony ptaków wodno-błotnych i fok w rezerwacie "Mewia Łacha”.

11. Niemierzalne efekty ekologiczne projektu (np. zaangażowanie społeczności w dalsze działania):
- Pogłębienie świadomości ekologicznej turystów i członków społeczności lokalnych, korzystających z wybrzeża Bałtyku w województwie pomorskim.
 - Poprawa postrzegania czynnej ochrony przyrody nadmorskiej przez turystów i członków lokalnych społeczności.
 - Zaangażowanie członków społeczności lokalnych w dbanie o przyrodę w ich sąsiedztwie.
 - Zwiększenie walorów turystycznych (w kontekście przyrodniczym) wybrzeża Bałtyku w województwie pomorskim.
12. Przewidywane trudności w realizacji zadania (np. opóźnienia w realizacji poszczególnych etapów projektu, trudności w osiągnięciu zamierzonych wskaźników) oraz opis sposobów zapobiegania im i ich skutkom:

Podczas trwania projektu ewentualnie mogą wystąpić problemy z zatrudnieniem wystarczającej liczby osób pilnujących fragment rezerwatu „Mewia Łacha”, prowadzących kampanię edukacyjno-informacyjną nt. potrzeby tego działania. Taka ewentualna trudność zostanie przewyżczona dzięki wynagradzaniu finansowemu za dni pracy w rezerwacie (zajęcie płatne). Stowarzyszenie KULING posiada ponadto doświadczenie w organizowaniu pilnowania tego fragmentu rezerwatu i listę osób, które się tego podejmowały w uprzednich latach. Dodatkowo osoby takie będą poszukiwane poprzez informację zamieszczoną w Internecie, przede wszystkim na profilu na portalu Facebook „Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej” (2402 polubienia na dzień 29.11.2015 r.) i grupę Stowarzyszenia KULING na portalu Facebook (963 członków na ww. dzień) oraz profile FB zaprzyjaźnionych instytucji, organizacji, firm i osób.

Czynnikiem ograniczającym sukces lęgowy ptaków, pomimo pilnowania miejsc ich gniazdowania, są złe warunki pogodowe. Lęgi ptaków wodno-błotnych mogą być zniszczone w przypadku długich okresów zimna, deszczu, dużych wezbrań i sztormów. Z tego względu okres kanalizacji ruchu turystycznego, na fragmencie rezerwatu „Mewia Łacha”, obejmuje również czas trwania ewentualnych lęgów powtórzonych.

Innym, możliwym do wystąpienia, problemem jest występowanie opadów deszczu podczas trwania III Pikniku „Wyspa Przyrodników”. Piknik ten zostanie jednakże zorganizowany latem (przełom lipca i sierpnia), gdy pogoda przeważnie sprzyja takim działaniom. Ponadto zostanie on zorganizowany na terenie Stacji Biologicznej UG, na którym rozbity zostanie duży namiot, pozwalający przeczekać ewentualne opady deszczu. Natomiast w razie uczestniczenia w Pikniku liczby osób przewyższającej możliwości zapewnienia schronienia przez namiot, Stacja Biologiczna UG dysponuje zespołem budynków.

Kolejny możliwy do wystąpienia problem, tj. małą frekwencję członków społeczności lokalnych na spotkaniach z nimi, przewyżczy się dzięki intensywnej promocji tych wydarzeń – promocja przez plakaty, Internet (strony internetowe, profile na portalu Facebook), zaprzyjaźnione lokalne instytucje i organizacje, np. Stację Ornitologiczną MiIZ PAN, Stację Biologiczną UG, Dom Kultury Wyspa Skarbów w Sobieszewie oraz władze samorządowe w poszczególnych miejscowościach, gdzie projekt będzie realizowany. Potencjalni uczestnicy spotkań zostaną także zachęcani do wzięcia w nich udziału poprzez prezentowanie na nich piękna otaczającej te osoby przyrody i umożliwienie im zaspokojenia ciekawości odnośnie poszczególnych składników środowiska przyrodniczego. Zachętą do uczestniczenia w spotkaniach będzie także możliwość wywarcia wpływu na lokalizację planowanych do wygrodzenia terenów. Ponadto, by zapewnić jak największej liczbie mieszkańców, terenów położonych po obu stronach Ujścia Wisły (Wyspa Sobieszewska i Mikoszewo wraz z okolicami), łatwe dotarcie na miejsce wspólnego

spotkania, odbędzie się ono w okresie kursowania promu przez Wisłę pomiędzy Świbnem a Mikoszewem.

13. Sposoby monitorowania przebiegu zadania:

Przebieg wszystkich działań realizowanych w projekcie będzie monitorowany na bieżąco przez jego koordynatora. Koordynator będzie odpowiedzialny także za ewaluację i sporządzenie raportu końcowego z przebiegu projektu.

Ocena liczby naruszeń zakazu wstępu na wygradzony fragment rezerwatu „Mewia Łacha”, przy jednoczesnym informowaniu turystów i okolicznych mieszkańców, korzystających z plaż w rezerwacie, zostanie przeprowadzona na podstawie danych od osób pilnujących tego obszaru, przeprowadzających na nim kampanię edukacyjno-informacyjną na rzecz zachowania siedlisk ptaków i ssaków wodnych. Osoby te będzie rekrutował, ustalał harmonogram ich pracy oraz przyjmował od nich informacje wice-koordynator ds. akcji edukacyjno-informacyjnej w rezerwacie „Mewia Łacha”. Będzie on przekazywał zebrane informacje głównemu koordynatorowi projektu.

Osoby, zaangażowane z ramienia Stowarzyszenia KULING do prowadzenia edukacji ekologicznej na stoiskach III Pikniku „Wyspa Przyrodników”, sporządzą dokumentację fotograficzną swoich stoisk oraz notatkę nt. szacunkowej liczby wyedukowanych przez siebie uczestników Pikniku.

Nad terminowym i prawidłowym przebiegiem spotkań z członkami społeczności lokalnych będzie czuwać ponadto Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”. Wyznacznikiem przebiegu ww. spotkań będzie także poziom przychylności członków społeczności lokalnych do podjęcia czynnej ochrony siedlisk ptaków wodnych i fok przy zakończeniu spotkań, mierzony w liczbie podpisów pod deklaracją poparcia inicjatyw ochrony przyrody na danym obszarze.

14. Planowana promocja uzyskanych efektów:

Promocja efektów niniejszego projektu będzie przebiegać:

- przez Internet, np. profil „Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej” na portalu Facebook, stronę internetową Stowarzyszenia KULING (www.kuling.org.pl/uw) oraz strony internetowe instytucji i organizacji działających na rzecz ochrony przyrody, np. www.kierunekbałtyk.pl;

- podczas szeregu imprez plenerowych, w których udział bierze Stowarzyszenie KULING, np. Bałtycki Festiwal Nauki, Ptasi Piknik, Bałtycki Piknik Ekologiczny, Światowy Dzień Ptaków Wędrownych i Bioróżnorodność – poznaj by zachować (łączna szacowana liczba odbiorców: ok. 4000 osób);

- podczas realizacji działań ochronnych na fragmentach obszarów wybrzeża, szczególnie cennych dla ptaków i ssaków wodnych, na które to działania Stowarzyszenie KULING planuje zdobyć finansowanie po pomyślnym zakończeniu realizacji działań edukacyjnych niniejszego projektu (uzyskaniu porozumienia ze społecznościami lokalnymi).

- przez udostępnianie i odtwarzanie filmu przygotowanego zgodnie z pkt. 9e.

15. Partnerzy przy realizacji projektu:
(Partnerem może być inna organizacja, instytucja, jednostka samorządu, firma, a także osoba fizyczna. Należy dołączyć umowę partnerską, porozumienie lub list intencyjny.)

W ramach realizacji projektu Stowarzyszenie KULING nie ma potrzeby podejmowania współpracy na zasadzie Partnerstwa. Jednakże udział w projekcie, jako podwykonawca, ma wziąć Fundacja Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” (NIP 7010170150, REGON 141754758, KRS 0000324413). Fundacja ta ma prowadzić konsultacje pomiędzy członkami społeczności lokalnych a przyrodnikami ze Stowarzyszenia KULING podczas spotkań mających na celu pogłębienie świadomości ekologicznej osób zamieszkujących na obszarach nadmorskich i z nich korzystających, uzyskanie ich zgody na wygradzenie fragmentów cennych siedlisk ptaków i ssaków wodnych oraz wspólne wytypowanie lokalizacji tych fragmentów.

L.p.	Partner	Rola partnera w projekcie
1.	-	
2.		
3.		

16. Dodatkowe informacje o projekcie:

- 16.1. Czy projekt jest kontynuacją działań realizowanych w poprzednich latach? (jeżeli tak, to z jakich źródeł był finansowany ?)

Wygradzenie i pilnowanie przestrzegania zakazów na zachodnim fragmencie rezerwatu „Mewia Łacha” było finansowane ze środków WFOŚiGW w Gdańsku od 2007 roku, co zapewniło wyprowadzenie lęgów zagrożonym wyginięciem w Polsce ptakom wodno-błotnym, przede wszystkim rybitwie czubatej.

Również przeprowadzenie, wspólnie ze Stacją Biologiczną UG, Pikniku „Wyspa Przyrodników” było już podejmowane wcześniej. Dwie poprzednie edycje Pikniku odbyły się dzięki pomocy finansowej Grupy LOTOS S.A.

Stowarzyszenie KULING, w ramach programu partnerskiego Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej, podejmowało próby nawiązania kontaktu ze społecznością Wyspy Sobieszewskiej. Odbywało się to podczas Pikniku Rodzinnego w Świbnie i Sobieszewie, wystawy fotografii w Domu Kultury Wyspa Skarbów oraz podczas dwóch poprzednich edycji Pikniku „Wyspa Przyrodników”. Było to powiązane z istniejącym już wygradzeniem i czynną ochroną na fragmencie rezerwatu „Mewia Łacha”. Jednakże dążenie do porozumienia ze społecznościami lokalnymi, korzystającymi z obszarów cennych dla ptaków i ssaków wodnych, nie było dotychczas podejmowane na większym odcinku wybrzeża województwa pomorskiego i jest inicjatywą nową.

- 16.2. Czy zadanie jest elementem większego projektu? (jeśli tak, podać nazwę projektu i przez kogo jest realizowany):

Zadanie nie jest częścią większego projektu z zakresu edukacji ekologicznej.

Wiąże się ono jednak tematycznie z innymi działaniami podejmowanymi przez Stowarzyszenie KULING na rzecz ochrony ptaków wodno-błotnych i fok – z działaniami ochronnymi w rezerwacie „Mewia Łacha” (od 2007 r.) i planowanymi do podjęcia zabiegami ochronnymi w rezerwacie „Ptasi Raj” (od 2015 r.) oraz z działaniami ochronnymi

i edukacyjnymi podejmowanymi w ramach programu „Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej”, realizowanego przez partnerską współpracę ze Stacją Ornitologiczną MiIZ PAN, Stacją Biologiczną UG, Stowarzyszeniem Przyjaciół Wyspy Sobieszewskiej, Domem Kultury Wyspa Skarbów Gdańskiego Archipelagu Kultury i Grupą LOTOS S.A (finansowanie: Grupa LOTOS S.A.). Eko-edukacja, podejmowana w ramach programu „Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej”, opiera się na przeprowadzaniu prelekcji nt. przyrody Wyspy Sobieszewskiej dla szkół, edukowanie na stoiskach w ramach różnych akcji plenerowych, m.in. Bałtyckiego Festiwalu Nauki, Bioróżnorodność – poznaj by zachować, Ptasiego Pikniku i Pikniku „Wyspa Przyrodników” (finansowanie materiałów edukacyjnych).

Ponadto uzyskanie przychylności członków społeczności lokalnych na podjęcie zintensyfikowanych działań ochronnych na fragmentach cennych siedlisk ptaków wodno-błotnych i fok, umożliwi Stowarzyszeniu KULING podjęcie dalszych działań w kierunku zagospodarowania tych fragmentów. Stowarzyszenie KULING, w ramach konkursów na zadania z zakresu ochrony środowiska (np. z mechanizmu LIFE i NFOŚiGW), planuje zdobyć środki na wygrodzenie tych siedlisk ptaków wodno-błotnych i fok, zagrożonych wyginięciem w Polsce lub skłonić do zaangażowania inne instytucje (np. Urzędy Morskie).

17. Finansowanie projektu:

Lp.	Wyszczególnienie (element projektu)	Koszt jednostkowy (gdy istnieje możliwość jego określenia)	Koszt kwalifikowany (zł)	Finansowanie ze środków WFOŚ w Gdańsku			
				Pożyczka (zł)	Dotacja		
					Razem (zł)	w tym na pokrycie:	
1	2	3	4	5	6	7	8
						wydatków i zakupów inwestyc. (zł)	wydatków bieżących (zł)
1.	projekt plakatów promujących III Piknik „Wyspa Przyrodników”	200	200		200		200
2.	wydruk 100 ww. plakatów formatu A4	2	200		200		200
3.	projekt plakatów z zaproszeniem członków społeczności lokalnych do wzięcia udziału w spotkaniach konsultacyjnych	200	200		200		200
4.	wydruk 100 ww. plakatów formatu A4	2	200		200		200
	projekt pocztówki edukacyjnej (dwustronna)	250	250		250		250
	wydruk 7000 szt. pocztówek edukacyjnych		750		750		750
	10-15' film promujący nt. czynnej ochrony ptaków wodno-błotnych i fok w rezerwacie "Mewia Łacha"	4000	4000		4000		4000
	zatrudnienie osoby pilnującej wschodni fragment rezerwatu "Mewia Łacha" i edukującej nt. potrzeby takich działań	300	36900		36900		36900
	koordynowanie pilnowania wschodniego fragmentu rezerwatu "Mewia Łacha" w ramach kampanii edukacyjno-informacyjnej	3000	3000		3000		3000
	zakup lunety ze statywem do edukacji po wschodniej stronie rezerwatu "Mewia Łacha"	8000	8000		8000		8000
	projekt i wykonanie dwóch tablic edukacyjnych na granicy rezerwatu Mewia Łacha	2500	5000		5000		5000
	przewodzenie warsztatów przyrodniczych podczas III Pikniku „Wyspa Przyrodników”	250	2000		2000		2000
	organizacja spotkań z członkami społeczności lokalnych przez Fundację "Stocznia" oraz prowadzenie na nich konsultacji	2400	14400		14400		14400
	przedstawienie prezentacji nt. walorów przyrodniczych obszaru zamieszkiwanego przez daną społeczność, o korzyściach turystycznych płynących z zachowania środowiska przyrodniczego i potrzebie kanalizacji ruchu turystycznego oraz czynny udział w dyskusji nt. wytypowania fragmentu danego obszaru wyłączanego z ruchu i przekonywanie do udzielenia zgody na takie działanie	400	2400		2400		2400
	przygotowanie i aktualizacja informacji nt. projektu w Internecie	2000	2000		2000		2000
	materiały papiernicze i biurowe		200		200		200
	znaczki pocztowe		100		100		100
	księgowość	1800	1800		1800		1800
	koordynacja i rozliczenie projektu	6000	6000		6000		6000
	OGÓLEM		87600		87600		87600

18. Wkład niepieniężny w realizację zadania:
- zdjęcia i rysunki ptaków wodno-błotnych i fok oraz obszarów cennych przyrodniczo, niezbędne do projektów plakatów
 - ulotki edukacyjne z przedstawieniem walorów przyrodniczych rezerwatu „Mewia Łacha” posiadane przez Stowarzyszenie KULING - 3500 szt.
 - materiały edukacyjne na stoiska Stowarzyszenia KULING podczas III Pikniku „Wyspa Przyrodników”
19. Wykaz najważniejszych zadań z zakresu edukacji ekologicznej zrealizowanych przez wnioskodawcę w ciągu ostatnich 3 lat (nie więcej niż 5):
- Projekt "Edukacja dla Natury na Wyspie Sobieszewskiej" realizowany w 2012 r.
 - Edukacja na ścieżce edukacyjnej w rezerwacie „Mewia Łacha” w ramach projektów czynnej ochrony w latach 2013-2015
 - Przygotowanie lub udział w ok. 30 imprezach plenerowych w ramach projektu „Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej” w latach 2013-2015
20. Doświadczenie osób, biorących udział w projekcie:
- Udział w realizacji projektu wezmą przede wszystkim:
- dr inż. Szymon Bzoma – Prezes Stowarzyszenia GBPW KULING, ornitolog
Dr inż. Szymon Bzoma posiada szeroką wiedzę ornitologiczną. Przedmiotem jego szczególnego zainteresowania są ptaki wodno-błotne, które bada i chroni od wielu lat. Posiada on wieloletnie doświadczenie w organizowaniu wyłączenia fragmentów obszarów z ruchu turystycznego. Brał również udział jako ekspert ornitolog w konsultacjach społecznych, wymaganych do wypracowania zgody zainteresowanych stron na zapisy planów ochrony rezerwatów i obszarów Natura 2000, np. PLB220005 Zatoka Pucka, PLB220004 Ujście Wisły, PLB990002 Przybrzeżne Wody Bałtyku i PLB280010 Zalew Wiślany.
 - mgr inż. Jowita Kurach, ornitolog, edukator
Mgr Jowita Kurach posiada wieloletnie doświadczenie w edukowaniu przyrodniczym dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Brała wielokrotnie udział w organizowaniu stoisk Stowarzyszenia KULING i Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku na edukacyjnych akcjach plenerowych, takich jak I i II Piknik „Wyspa Przyrodników”, Bałtycki Festiwalu Nauki oraz Bioróżnorodność – poznaj by zachować.
 - dr Marlena Typiak – członek Stowarzyszenia GBPW KULING, przyrodnik
Dr Marlena Typiak posiada doświadczenie w koordynowaniu i rozliczaniu projektów edukacyjnych i badawczych. Była koordynatorem dwóch edycji (2009 i 2010) projektu z zakresu edukacji ekologicznej „Odkrywamy nasze plaże”, finansowanego ze środków WFOŚiGW w Gdańsku. Była również kierownikiem pracy badawczej Młodzi Naukowcy, finansowanej przez Gdański Uniwersytet Medyczny, jak i wspierała kierownika grantu z Narodowego Centrum Nauki w rozliczaniu pracy badawczej. Dr Typiak posiada także wieloletnie doświadczenie (od 2009 r.) w edukowaniu ekologicznym dzieci i młodzieży.

Ukończyła ona trzyletni kurs pedagogiczny na Uniwersytecie Gdańskim, dzięki któremu zdobyła praktyczne umiejętności edukowania w sposób interesujący dla odbiorcy i angażujący go w poruszane zagadnienie.

- mgr Jakub Typiak - Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia GBPW KULING, ornitolog

Mgr Jakub Typiak posiada ponad piętnastoletnie doświadczenie jako ornitolog. Jest pracownikiem Stacji Ornitologicznej MiIZ PAN oraz edukatorem przyrodniczym. Od wielu lat prowadzi prelekcje i wyścia terenowe o tematyce ornitologicznej, w tym w ramach akcji plenerowych, takich jak Bałtycki Festiwal Nauki oraz Bioróżnorodność - poznaj by zachować. Od dwóch lat zajmuje się także edukacją nt. pomocy ptakom i ich czynnej ochrony tworząc filmy, umieszczane na kanale YouTube Ptasia Stefa, prowadząc Fanpage Ptasia Stefa na portalu Facebook i tworząc stronę internetową www.ptasiastrefa.pl. Na zamówienie stowarzyszeń i fundacji, zajmujących się ochroną przyrody i edukacją ekologiczną, mgr Typiak tworzy także filmy relacjonujące wydarzenia przyrodnicze i edukacyjne akcje plenerowe.

- mgr Anna Kośmicka - członek Stowarzyszenia GBPW KULING, ornitolog
- pracownicy Fundacji Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”, eksperci ds. konsultacji społecznych

Fundacja „Stocznia” prowadzi swoją działalność od 2010 roku. Jednym z czołowych obszarów jej zaangażowania jest wsparcie administracji publicznej, organizacji pozarządowych, społeczności lokalnych w podnoszeniu jakości prowadzenia konsultacji społecznych, zarówno na poziomie lokalnym, jak i centralnym (Stocznia była m.in. jednym z autorów tzw. 7 zasad konsultacji, ustanowionych z inicjatywy środowiska pozarządowego oraz Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, była również jednym z autorów Badania Efektywności Mechanizmów Konsultacji Społecznych w Polsce z 2011 r.). Pracownicy „Stoczni” mają doświadczenie m.in. w planowaniu i prowadzeniu procesów włączania społeczności we współdecydowanie o sprawach ich otoczenia (m.in. w projekcie „Mieszkańcy w (o)środku kultury”, czy przy okazji konsultacji społecznych wokół warszawskiego Pola Mokotowskiego); w asystowaniu przedstawicielom administracji publicznej przy ustalaniu reguł prowadzenia konsultacji (w postaci gminnych Regulaminów Konsultacji Społecznych w ramach projektu „Konsultacje z zasadami”), jak i w pobudzaniu aktywności obywatelskiej uczestników zadania „Lepsze instytucje” w ramach akcji Masz Głos, Masz Wybór (edycja 2015/2016). Na co dzień pracownicy „Stoczni” zajmujący się partycypacją obywatelską prowadzą portal gromadzący wiedzę i doświadczenia z tego obszaru: www.partycypacjaobywatelska.pl.

- członkowie i sympatycy Stowarzyszenia GBPW KULING, którzy podejmą się kampanii edukacyjno-informacyjnej i kanalizacji ruchu turystycznego na fragmencie rezerwatu „Mewia Łacha” lub będą wypowiadać się w imieniu Stowarzyszenia na spotkaniach z członkami społeczności lokalnych

Osoby te są długoletnimi członkami i współpracownikami Stowarzyszenia KULING, zaangażowanymi w realizację działań edukacyjnych oraz prowadzenie czynnej ochrony zwierząt.

- pozostali edukatorzy na stoiskach Stowarzyszenia KULING podczas III Pikniku „Wyspa Przyrodników”

Osoby te są długoletnimi członkami i współpracownikami Stowarzyszenia KULING, zaangażowanymi w realizację działań z zakresu edukacji ekologicznej oraz prowadzenie czynnej ochrony ptaków wodno-błotnych. Wszystkie lub ogromną większość tych osób będą stanowić członkowie Stowarzyszenia KULING posiadający kilkuletnie doświadczenie

w prowadzeniu edukacji ekologicznej podczas akcji plenerowych, takich jak I i II Piknik „Wyspa Przyrodników”, Bałtycki Festiwal Nauki, Bioróżnorodność – poznaj by zachować.

.....
pieczęć firmowa wnioskodawcy

.....
podpisy i pieczętki imienne osób uprawnionych do reprezentacji wnioskodawcy